BESLUT MEDDELAT AV DOMSTOLENS ORDFÖRANDE
den 3 maj 1996 *

I mål C-399/95 R,

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av Ernst Röder, Ministerialrat, förbundsekonomiministeriet, och Bernd Kloke, Oberregierungsrat, samma ministerium, båda i egenskap av ombud, D-53107 Bonn,

sökande,

med stöd av

Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, företrätt av advokaten Rainer M. Bierwagen, Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Victor Elvinger, 31, rue d'Eich,

intervenient,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Paul F. Nemitz och Klaus-Dieter Borchardt, båda vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om uppskov med verkställigheten av kommissionens beslut 96/178/EKSG av den 18 oktober 1995 om statligt stöd från Bayern till EKSG-stålföretaget Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg (EGT nr L 53, 1996, s. 41),

meddelar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

följande

Beslut

1 Genom en ansökan, som inkom till domstolens kansli den 21 december 1995, har Förbundsrepubliken Tyskland i enlighet med artikel 33 första stycket i EKSG-fördraget begärt ogiltigförklaring av kommissionens beslut 96/178/EKSG av den 18 oktober 1995 om statligt stöd från Bayern till EKSG-stålföretaget Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg (EGT nr L 53, 1996, s. 41, nedan kallat det ifrågasatta beslutet), vilket delgavs den 20 november samma år.

2 Genom en separat akt, som inkom till domstolens kansli den 12 februari 1996, har Förbundsrepubliken Tyskland i enlighet med artikel 39 i EKSG-fördraget lämnat in en begäran om uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet.

3 Genom en ansökan, som inkom till domstolens kansli samma dag, har Neue Maxhütte Stahlwerke (nedan kallat Neue Maxhütte) begärt att få intervenera i förfarandet för interimistiska åtgärder till stöd för sökandens yrkanden.

4 Sökanden har den 8 mars 1996 inkommit med ett skriftligt yttrande avseende begäran om interimistiska åtgärder.

5 Genom beslut av den 13 mars 1996 har Neue Maxhütte tillåtits att intervenera till stöd för sökandens yrkanden och att uttala sig under det muntliga förfarandet.

6 Parternas muntliga framföranden har hörts den 25 mars 1996.

Faktiska omständigheter och rättslig bakgrund

7 Innan det prövas om begäran om interimistiska åtgärder är välgrundad skall det i korthet erinras om de olika etapper som har föregått kommissionens ifrågasatta beslut samt om den rättsliga bakgrunden till nämnda beslut.

8 Neue Maxhütte bildades år 1990 för att överta den EKSG-verksamhet som bedrevs av bolaget Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte GmbH som hade gått i konkurs. Bayern deltog med en andel på 45 procent vid sidan om olika industripartner.

9 Neue Maxhütte har inte gått med vinst sedan det bildades.

10 I augusti 1992 underrättade de tyska myndigheterna kommissionen om den bayerska regeringens avsikt att i egenskap av aktieägare bevilja Neue Maxhütte ett lån på 10 miljoner DM. Genom ett beslut av den 23 december 1992, som delgavs de tyska myndigheterna den 23 februari 1993, ansåg kommissionen att detta lån inte utgjorde något statligt stöd, eftersom alla Neue Maxhüttes privata aktieägare kunde tänka sig att bevilja lån på samma villkor.

11 Från och med december 1992 drog sig flera delägare successivt tillbaka från företaget och överlät sina andelar till två bolag inom stålindustrikoncernen Aicher.

12 Även den bayerska regeringen försökte då att inom ramen för en restruktureringsplan för Neue Maxhütte överlåta sin andel i företaget. I detta syfte underrättade förbundsregeringen kommissionen om olika finansiella åtgärder som Bayern skulle vidta i samband med att Aicher-koncernen övertog dess andel. Genom kommissionens beslut 95/422/EKSG av den 4 april 1995 om statligt stöd som fristaten Bayern avser att bevilja till EKSG-stålföretagen Neue Maxhütte GmbH, Sulzbach-Rosenberg och Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen (EGT nr L 253, s. 22) beslutade kommissionen att de underrättade åtgärderna utgjorde statligt stöd som var oförenligt med den gemensamma marknaden och som inte kunde beviljas (nedan kallat beslut NMH I).

13 Under samma period beviljade Bayern Neue Maxhütte ett antal lån utan att först underrätta kommissionen.

14 Dessa lån, som totalt uppgår till 49 895 000 DM, beviljades mellan mars 1993 och augusti 1994 för en period av tio år, med en årlig ränta på 7,5 procent, och de skall återbetalas årligen endast om Neue Maxhütte året dessförinnan har gjort vinst. De första tre lånen, som beviljades mellan mars och december 1993, uppgår totalt till 10 620 000 DM och åtföljdes av andra lån på samma villkor som beviljades av

delägarna i Neue Maxhütte (eller i dess dotterbolag Rohrwerke Neue Maxhütte GmbH) och uppgår totalt till 3 100 000 DM. De sju lån som senare beviljades av Bayern har inte åtföljts av lån från andra delägare.

15 Genom det ifrågasatta beslutet beslutade kommissionen att dessa lån utgjorde statligt stöd som inte var förenligt med den gemensamma marknaden och skulle återbetalas.

16 Liknande lån — som inte är i fråga i förevarande förfarande — beviljades Neue Maxhütte senare, mellan juli 1994 och mars 1995, av Bayern utan föregående underrättelse till kommissionen och uppgår till totalt 24 112 500 DM. Kommissionen antog den 13 mars 1996 ett beslut där den förordnade om att de beviljade beloppen skulle återbetalas (EGT nr L 198, s. 40).

17 Beslut NMH I är föremål för en talan om ogiltigförklaring som väckts av både Förbundsrepubliken Tyskland (C-158/95, EGT nr C 208, 1995, s. 4) och Neue Maxhütte (T-129/95, EGT nr C 229, 1995, s. 21). Även grunden till det ifrågasatta beslutet har ifrågasatts av samma parter (C-399/95, EGT nr C 77, 1996, s. 5, och T-2/96, EGT nr C 64, 1996, s. 23).

18 Härefter finns det skäl att pröva den rättsliga bakgrunden för det ifrågasatta beslutet.

19 Enligt artikel 4 c i EKSG-fördraget är subventioner eller statliga stödåtgärder som beviljats av staterna, oavsett i vilken form det sker, oförenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål och följaktligen förbjudna inom gemenskapen.

20 Med utgångspunkt i rådets enhälliga samtycke har kommissionen emellertid fattat beslut om att på grundval av artikel 95 första och andra stycket i EKSG-fördraget tillåta beviljande av stöd inom sektorn för stålindustri. Vissa av dessa beslut innehåller tillstånd för beviljande av punktvist stöd till bestämda stålindustriföretag medan andra ger kommissionen befogenhet att förklara att vissa typer av stöd, som beviljas alla företag som uppfyller de uppställda villkoren, är förenliga med den gemensamma marknaden.

21 Det beslut som ingår i den sistnämnda kategorin av beslut som gällde vid tidpunkten för beviljande av de tvistiga lånen är kommissionens beslut nr 3855/91/EKSG av den 27 november 1991 om gemenskapsregler för stöd till stålindustrin (EGT nr L 362, s. 57, nedan kallat beslut nr 3855/91).

22 Artikel 1.2 i beslutet innehåller en närmare angivelse av räckvidden av begreppet stöd, som bland annat omfattar lån till en ränta som åtminstone delvis beror på företagets ekonomiska utveckling och som beviljas av medlemsstater, administrativa områden eller organ till förmån för stålföretag när de inte kan betraktas som tillförsel av egentligt riskkapital i enlighet med den investeringspraxis som är gängse för bolag i en marknadsekonomi.

23 Enligt artikel 2—5 i beslut nr 3855/91 kan vissa begränsade kategorier av stöd anses förenliga med den gemensamma marknaden.

24 Artikel 6 innehåller särskilda kontrollmekanismer som är avsedda att säkerställa att dessa bestämmelser följs. Där föreskrivs att kommissionen skall underrättas i så god tid att den hinner yttra sig om alla planer att bevilja eller förändra stöd. Samma skyldighet avseende föregående underrättelse omfattar statsmaktens eller andra organs alla planer att överföra statliga medel till stålföretag genom aktieköp eller kapitaltillskott eller liknande åtgärder, för att göra det möjligt för kommissionen att avgöra om kapitalöverföringen innehåller inslag av stöd och i sådant fall pröva om de är förenliga med bestämmelserna i artikel 2—5. Artikel 6.4 lyder på följande sätt: "Om kommissionen efter att ha givit berörda parter tillfälle att yttra

sig finner att stöd i ett visst fall är oförenligt med bestämmelserna i föreliggande beslut, skall den underrätta medlemsstaten i fråga om sitt beslut. ... Artikel 88 i fördraget skall tillämpas om en medlemsstat inte följer beslutet. De planerade åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får verkställas endast med kommissionens godkännande och på de villkor kommissionen anger."

Sökandens och intervenientens argument

25 Den tyska regeringen har begärt att verkställigheten av det ifrågasatta beslutet uppskjuts till dess att domstolen har avgjort målet.

26 Vad gäller frågan huruvida talan vid första påseende framstår som grundad hänvisar den tyska regeringen inledningsvis till de anmärkningar mot det ifrågasatta beslutet som den har formulerat i sin talan om ogiltigförklaring.

27 För det första har det ifrågasatta beslutet antagits i strid med väsentliga formkrav, eftersom förbundsregeringen anser att det inte är tillräckligt välmotiverat (artikel 15 i EKSG-fördraget). Beträffande detta har kommissionen påstått att de tvistiga lånen i själva verket utgör tillförsel av egentligt riskkapital, trots att denna motivering saknar relevans för rubriceringen av lånen som stöd. Vidare har det i beslutet oriktigt påståtts att Bayern aldrig har ansett det vare sig möjligt eller tänkbart att begära återbetalning av lånen i fråga, i stället för att det i detalj skulle ha prövats vad det fanns för utsikter för en indirekt avkastning på lånen. Slutligen har kommissionen även åsidosatt motiveringsskyldigheten genom att underlåta att ange grunderna till att den vägrat att uppskjuta skyldigheten att återbetala lånen, trots de samband som finns mellan detta beslut och den talan om ogiltigförklaring som sökanden riktar mot beslut NMH I.

28 Sökanden har i andra hand gjort gällande att de tvistiga lånen oriktigt har rubricerats som stöd.

29 Kommissionen har diskriminerat statsmakten i förhållande till jämförbara privatföretagare genom att felbedöma de väsentliga kriterier som följer av domstolens rättspraxis för att skilja mellan delägares tillförsel av kapital och stöd. Sökanden har erinrat om domarna av den 10 juli 1986, Belgien mot kommissionen (40/85, Rec. s. 2321), av den 21 mars 1991, Italien mot kommissionen (C-303/88, Rec. s. I-1433), av den 21 mars, Italien mot kommissionen (C-305/89, Rec. s. I-1603), och av den 14 september 1994, Spanien mot kommissionen (C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Rec. s. I-4103). Av domarna framgår att domstolen har medgett att en investerares motiv i en marknadsekonomi är varierande och kan omfatta bevarandet av ett holdingbolags anseende eller en strategi för nyinriktning av verksamheten som är oberoende av önskemålet om kortfristig avkastning.

30 Sökanden har sedan prövat Bayerns beteende mot bakgrund av dessa överväganden. Den har anfört att de tvistiga lånen har gjort det möjligt att fortsätta Neue Maxhüttes verksamhet. Enligt sökanden kunde Bayern på goda grunder räkna med antingen en direkt återbetalning av dessa lån inom normal tid eller en möjlighet till kompensation för Bayerns åtaganden gentemot Neue Maxhütte, nämligen de tidigare skulder vilkas återbetalning Bayern åtagit sig inom ramen för privatiseringsplanen. Sökanden anser vidare att kommissionen har åsidosatt proportionalitetsprincipen genom att ogiltigförklara hela lånet i stället för att kräva ändring av villkoren i låneavtalen för att göra dem förenliga med gemenskapsrätten. Kommissionen klandras slutligen för att ha gjort en felbedömning av Neue Maxhüttes minoritetsdelägares beteende. Kommissionen ansåg nämligen att situationen för Bayern är densamma som för privata delägare, trots att statens beteende som investerare endast kan jämföras med stora privata holdingbolags beteende, och även då i begränsad omfattning. Sökanden har även framfört särskilda skäl till varför de olika privata minoritetsdelägarna i Neue Maxhütte — vilkas situation skiljer sig från majoritetsdelägarens situation — inte beviljade lån till Neue Maxhütte åren 1993 och 1994.

31 Avslutningsvis anser sökanden att det förhållandet att de tvistiga lånen inte utgör något stöd utan vittnar om ett ekonomiskt rationellt beteende från Bayerns sida framgår ännu tydligare, om man vid prövningen av dessa lån beaktar den planerade privatiseringen av Neue Maxhütte. Lånen var nämligen oundgängliga för att privatiseringsplanen skulle kunna lyckas.

32 Visserligen föreskrevs det inom ramen för denna plan att Bayern till slut skulle avstå från att begära återbetalning av de tvistiga lånen och sökanden har inte bestridit att försäljningen av Bayerns andel i Neue Maxhütte således skulle ske till ett negativt överlåtelsepris. Sökanden anser likväl att denna operation — på både kort och lång sikt — var mer lönsam än om företaget skulle ha gått i konkurs och likvidation. En likvidation av företaget skulle nämligen ha medfört extra kostnader för Bayern, vållat ansenlig skada för dess anseende som företagare och förhindrat de synergieffekter som skulle följa av hela koncernens nyinriktning.

33 Sökanden anser avslutningsvis att kommissionen har begått ett fel när den har jämfört Bayern med privata investerare genom att oriktigt övervältra bevisbördan på sökanden och ha ansett att både Bayern och en jämförbar privat koncern är sponsorer och att särbehandla statsmaktens verksamhet som företagare i förhållande till en privat investerares verksamhet, vilket innebär en överträdelse av artikel 83 i EKSG-fördraget.

34 Som en sista grund har sökanden gjort gällande att kommissionen har åsidosatt samarbetsprincipen genom att kräva omedelbar återbetalning av lånen utan att vänta på utgången av den talan om ogiltigförklaring som riktats mot beslut NMH I i vilket privatiseringsplanen avvisats.

35 Vad gäller kriteriet avseende skyndsamhet anser sökanden att allvarlig och irreparabel skada skulle vållas den, om det ifrågasatta beslutet verkställdes omedelbart. Återbetalning av lånen skulle nämligen antingen leda till företagets konkurs till följd av inställelse av betalningar eller för hög skuldsättning eller, för det fall att

begäran om konkursförfarande på grund av bristande konkursmassa avslås, till upplösning av företaget. I dessa två fall skulle verksamheten troligtvis upphöra innan domstolen hade avgjort huvudtvisten och det skulle inte vara möjligt att senare återuppta driften.

36 Konkurs eller likvidation av Neue Maxhütte skulle vålla sökanden allvarlig skada. För det första skulle detta medföra ett för tidigt misslyckande av privatiseringsplanen för företaget och skulle leda till att sökandens talan riktad mot beslut NMH I skulle bli utan föremål och på så sätt beröva denne rätten till en effektiv domstolskontroll. För det andra skulle de anställda i företaget mista sin anställning, vilket således skulle vålla allvarlig ekonomisk skada för Bayern vad beträffar antalet arbetslösa, minskningen av befolkningens köpkraft samt inverkan på Bayerns finanser. Slutligen skulle konkurs eller likvidation av Neue Maxhütte på ett oavhjälpligt sätt skada Bayerns rykte som företagare.

37 Sökanden har gjort gällande att dessa skador vida överträffar de negativa följderna för konkurrensen av ett uppskov med återbetalning av stödet. Företaget har nämligen endast en andel av 0,2 procent av gemenskapens stålmarknad och inverkan av denna obetydliga närvaro skulle fördelas på ett stort antal konkurrerande företag.

38 Under sammanträdet har intervenienten förklarat att den stöder sökandens argument. Intervenienten har i synnerhet påpekat förbättringen av sin ekonomiska situation från år 1991 till år 1995. Vad gäller den påstådda allvarliga och irreparabla skadan har intervenienten anfört skäl till varför omständigheterna i det föreliggande fallet skulle medföra att det blev oundvikligt att slutgiltigt upphöra med verksamheten om lånen drevs in omedelbart. Med åberopande av principen om processekonomi har sökanden avslutningsvis kritiserat kommissionens argument som syftar till att problemet skall hänskjutas till en nationell domstol.

Svarandens argument

39 Kommissionen har inledningsvis medgett att det inom ramen för EG-fördraget är möjligt att bevilja uppskov med verkställigheten av ett beslut om återbetalning av stöd som är rättsstridigt och oförenligt med den gemensamma marknaden. Den har emellertid gjort gällande att ett sådant uppskov däremot inte är förenligt med vare sig artikel 4 c i EKSG-fördraget eller beslut nr 3855/91. Beviljande av sådant uppskov är inte tillåtet med beaktande av att kommissionen inte har möjlighet att beivra en överträdelse av de regler för underrättelse och förfarande som föreskrivs i beslut nr 3855/91. Enligt artikel 6.4 i detta beslut är artikel 88 i EKSG-fördraget endast tillämplig om en medlemsstat inte följer kommissionens slutgiltiga beslut. Kommissionen har även erinrat om att det inte ankommer på domstolen att uttala sig om förenligheten av stöd. Den har hävdat att ett tillfälligt uppskov med återbetalning av stöd som har utbetalats rättsstridigt är omöjligt, eftersom de medlemsstater som inte följer sin underrättelseskyldighet i annat fall skulle få en obehörig fördel.

40 Kommissionen har sedan i korthet anfört att huvudkäromålet uppenbart saknar grund. Enligt kommissionen är det ostridigt att Bayern — genom att mellan mars 1993 och augusti 1994 tillskjuta 94 procent av de medel som var nödvändiga för att företaget skulle överleva, med vetskap om att den till sist skulle avstå från att begära återbetalning när den fränträdde sina åtaganden — inte har handlat som en privat aktieägare som eftersträvar lönsamhet. Det är således uppenbart fråga om en finansiell fördel utan vilken företaget redan år 1993 skulle ha gått i konkurs såsom många av dess konkurrenter på gemenskapens stålmarknad.

41 Kommissionen har även bestridit att en omedelbar verkställighet av det ifrågasatta beslutet skulle vålla sökanden allvarlig och irreparabel skada. För det första skulle verkställigheten av beslutet inte utgöra den direkta orsaken till konkursen, efter-

som företaget redan är för högt skuldsatt. Företaget kan dessutom använda sig av nationella rättsmedel för att motsätta sig indrivningen av lånet. För det andra innebär ett konkursförfarande inte nödvändigtvis att företagets verksamhet upphör. För det tredje anser kommissionen att sökanden på intet sätt vållas någon allvarlig skada. Till att börja med är det fortfarande möjligt att privatisera Neue Maxhütte, vidare berövas sökanden inte ett verksamt rättsligt skydd och avslutningsvis finns det inga eller endast några ytterst begränsade indirekta följdverkningar för Bayern av företagets konkurs i form av arbetslöshet eller ekonomisk eller ideell skada.

42 I varje fall anser kommissionen att den skada som följer på gemenskapsnivån av ett uppskov med återbetalning av lånen överskrider den skada som vållas sökanden. Kommissionen har erinrat om att den aktuella situationen är ett resultat av statsmaktens rättsstridiga beteende och att denna rättsstridighet skulle fortbestå länge vid uppskov med verkställigheten, vilket således skulle belöna sökandens rättsstridiga beteende. Trots företagets ringa storlek anser kommissionen att dess fortsatta närvaro på marknaden nödvändigtvis hindrar konkurrenter från att fullständigt utnyttja sina anläggningar, även om detta inte konkret har visats av några närmare angivna företag. Kommissionen har i detta avseende hänvisat till det stora antalet konkurrenter och andra medlemsstater som framträtt inom ramen för förfarandet för en prövning av de tvistiga lånen.

Bedömning

43 Kommissionens påstående om att uppskov inte kan beviljas med verkställigheten av kommissionens beslut om att kräva återbetalning av statligt stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden och som beviljats i strid med förfaranderegleрna i beslut nr 3855/91 skall omgående avvisas.

44 EKSG-fördraget, och särskilt dess artikel 39, innebär nämligen inte någon begränsning med den räckvidden för domstolen att bevilja interimistiska åtgärder.

45 Domstolen har i dom av den 15 juli 1963, Plaumann mot kommissionen (25/62, Rec. s. 197, 222) anfört att bestämmelserna i EEG-fördraget som rör enskildas rätt att handla inte skall ges en restriktiv tolkning. Även om fördraget inte innehåller några bestämmelser, skall det följaktligen inte antas att en begränsning i detta avseende föreligger. Detsamma gäller för EKSG-fördraget, inom ramen för vilket — såsom domstolen redan konstaterat — det skall företas en vid tolkning av bestämmelserna om väckande av talan vid domstolen för att säkerställa att enskilda ges rättsligt skydd (se dom av den 17 februari 1977, CFDT mot rådet, 66/76, Rec. s. 305, punkt 8).

46 En sådan omöjlighet att bevilja interimistiska åtgärder skulle dessutom inte vara förenlig med den allmänna principen om fullständigt och verksamt rättsligt skydd som enskilda har genom gemenskapsrätten (se bland annat domarna av den 15 maj 1986, Johnston, 222/84, Rec. s. 1651, punkt 18, och av den 15 oktober 1987, Heylens m. fl., 222/86, Rec. s. 4097, punkt 14). Denna princip innebär nämligen att enskilda kan ges interimistiskt skydd, om detta är nödvändigt för att det kommande slutliga avgörandet skall få full verkan, för att undvika att det rättsliga skydd som ges av domstolen blir bristfälligt (se bland annat beslut av den 12 december 1968, Renckens mot kommissionen, 27/68 R, Rec. 1969, s. 274, 276, och domarna av den 19 juni 1990, Factortame m. fl., C-213/89, Rec. s. I-2433, punkt 21, samt av den 21 februari 1991, Zuckerfabrik Süderdithmarschen och Zuckerfabrik Soest, C-143/88 och C-92/89, Rec. s. I-415, punkt 16—18).

47 Denna grundläggande princip kan inte ifrågasättas på grund av en eventuell bristfällighet beträffande den behörighet som kommissionen — enligt sin egen restriktiva tolkning — har i övrigt för att tillse att förfaranderegelerna i förordning nr 3855/91 följs.

48 Om uppskov med verkställigheten av ett beslut som det ifrågasatta beslutet således i sig inte är oförenligt med vare sig EKSG-fördraget eller beslut nr 3855/91, innebär detta emellertid inte att beviljande av ett sådant uppskov kan ske utan hänsyn till den rättsliga bakgrunden för detta beslut.

49 I detta avseende skall det erinras om att subventioner eller statliga stödåtgärder till stålindustriföretag, oavsett i vilken form det sker, är förbjudna enligt artikel 4 c i EKSG-fördraget. Endast kommissionen har undantagsvis befogenhet att ge samtycke till vissa finansiella stödåtgärder inom den strikta ramen för bestämmelserna i artikel 54—56 i EKSG-fördraget eller godkänna dem i det fall som avses i artikel 67.2 andra stycket i nämnda fördrag.

50 Medlemsstaterna har senare fått rätt att finansiera vissa stödåtgärder, särskilt på grundval av allmänna beslut som fattas på grundval av artikel 95 första och andra stycket i EKSG-fördraget, såsom beslut nr 3855/91. I detta beslut föreskrivs särskilt ett system för förebyggande kontroll av statsmaktens alla kapitalöverföringar till förmån för stålindustriföretag genom att verkställandet av stödåtgärden först skall godkännas av kommissionen.

51 Enligt artikel 6 i detta beslut är det endast kommissionen, under domstolens övervakning, som innan stödet beviljas avgör om kapitalöverföringen innefattar stödinslag och i förekommande fall godkänner dem.

52 Enligt artikel 6.4 och 6.5 i beslutet kan medlemsstaterna endast verkställa åtgärderna med kommissionens godkännande eller, om denna inte har tagit ställning, efter utgången av två eller tre månader, beroende på omständigheterna, från och med dagen för underrättelsen.

53 Detta strikta förfarande har till syfte att göra det möjligt för medlemsstaterna att bevilja stöd av ett visst slag till stålindustrin samtidigt som man beaktar denna sektors särskilda sårbarhet utan att skada det övergripande system som gäller för denna industri inom ramen för EKSG-fördraget och som kommissionen övervakar.

54 Det förhållandet att en medlemsstat underlåter att uppfylla sin skyldighet vad gäller att i förväg underrätta kommissionen utgör således en särskilt allvarlig överträdelse, eftersom ett sådant beteende på så sätt strider mot ett system som är väsentligt för skyddet av den gemensamma marknaden (se avseende detta, vad beträffar EEG-fördraget, beslut av den 21 maj 1977, kommissionen mot Förenade kungariket, 31/77 R och 53/77 R, Rec. s. 921, punkt 17).

55 I det föreliggande fallet lämnade bestämmelserna i beslut nr 3855/91 inte något utrymme för tvivel för statsmakterna vad gäller deras skyldighet att underrätta kommissionen om de tvistiga lånen och att denna skulle ta ställning innan de beviljades oberoende av om de eventuellt skulle komma att rubriceras som stöd.

56 Under sådana omständigheter finns det skäl att iaktta återhållsamhet i fråga om eventuellt beviljande av uppskov med verkställigheten av kommissionens beslut där det anges att stöd som beviljats rättsstridigt inte är förenligt med fördraget och där det krävs att det skall återbetalas.

57 Enligt artikel 83.2 i rättegångsreglerna krävs det för beslut om uppskov med verkställigheten av en gemenskapsrättsakt att det förekommer omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de faktiska och rättsliga grunder på vilka den begärda åtgärden framstår som berättigad. I det föreliggande fallet skall alltså den part som har begärt uppskov påvisa att det finns omständigheter som är särskilt allvarliga för att kunna motivera varför den situation skall upprätthållas som strider mot det förebyggande system som föreskrivs i beslut nr 3855/91 och som således skadar det övergripande system för stålmarknaden som upprättats genom EKSG-fördraget och de bestämmelser som antagits för dess tillämpning och som av denna anledning kan rubba konkurrensen på stålmarknaden.

58 Vad gäller frågan om talan vid första påseende framstår som grundad finns det skäl att pröva de olika grunder som framförts av sökanden.

59 Den första grunden stöder sig på vissa brister i motiveringen. I den mån denna grund i stor utsträckning stöds med argument som innebär ett ifrågasättande av riktigheten av vissa överväganden som uttrycks i beslutet, kommer dessa argument att prövas senare inom ramen för en bedömning av sökandens andra två grunder. I övrigt förefaller motiveringen till det ifrågasatta beslutet vid en första anblick på ett klart och otvetydigt sätt åskådliggöra kommissionens resonemang och således göra det möjligt för de berörda att ta del av skälen till det beslut som fattats och för domstolen att utöva sin kontroll. Tagen för sig förefaller den första grunden således inte kunna godtas.

60 Enligt den andra grunden har kommissionen begått talrika sakfel och rättsliga fel i sin bedömning av de tvistiga lånens beskaffenhet.

61 Det skall inledningsvis anföras att "domstolens prövning" som faller under dess behörighet att avgöra talan om ogiltigförklaring som väckts mot kommissionens beslut och rekommendationer enligt artikel 33 första stycket andra meningen i EKSG-fördraget "[dock inte får] innefatta en värdering av den genom ekonomiska sakförhållanden och omständigheter uppkomna situation som dessa beslut eller rekommendationer avser, om det inte hävdas att Höga myndigheten gjort sig skyldig till maktmissbruk eller uppenbart åsidosatt fördragets bestämmelser eller någon bestämmelse som gäller dess tillämpning".

62 Det följer av domstolens rättspraxis att begreppet "uppenbart" innebär att en viss nivå skall ha uppnåtts i fråga om åsidosättandet av rättsregler, som till exempel att detta åsidosättande förefaller vara resultatet av ett uppenbart fel — i förhållande till fördragets bestämmelser — i bedömningen av den situation beslutet avser (se domarna av den 21 mars 1955, Nederländerna mot Höga myndigheten, 6/54, Rec. s. 201, 225, och av den 12 februari 1960, Société métallurgique de Knutange mot Höga myndigheten, 15/59 och 29/59, Rec. s. 9, 28).

63 Det är inom denna ram som sökandens argument mot kommissionens rubricering av lånen skall prövas för att avgöra om de påvisar ett uppenbart fel vad avser tillämpning av reglerna eller bedömning av situationen.

64 I detta avseende skall det inledningsvis påpekas att sökandens argument — som inte innehåller någon närmare uppgift om på vilket sätt de väsentliga kriterier har åsidosatts som följer av domstolens rättspraxis vad gäller fastställelse av en skillnad mellan en delägares kapitaltillförsel och stöd — inte visar att kommissionen har grundat sin bedömning på en uppenbart oriktig eller motsägelsefull uppfattning om begreppet privat investerare.

65 Vidare förefaller det inte som om kommissionen skulle ha begått något uppenbart bedömningsfel i sak. Kommissionen synes i det ifrågasatta beslutet ha beaktat alla relevanta omständigheter, i synnerhet mottagarföretagets ekonomiska situation och de särskilda formerna för återbetalning av de tvistiga lånen samt vad som skulle hända med dem om företaget skulle gå i konkurs. Detta beslut innehåller även en detaljerad granskning av skillnaderna i beteende mellan Bayern, å enda sidan, och de privata delägare som i början innehade 55 procent av företagets aktiekapital, å andra sidan. I beslutet behandlar kommissionen även de eventuella fördelar som kunde följa för Bayern av att den beviljat lånen, bland annat inom ramen för företagets privatiserings-och omstruktureringsplan.

66 Under dessa omständigheter förefaller det inte som om sökanden och intervenienten hade framlagt några tillräckligt avgörande konkreta bevis till stöd för sitt påstående om att Bayern med rätta kunde förvänta sig att lånen skulle återbetalas.

67 Vad gäller proportionalitetsprincipen, med stöd av vilken sökanden har påstått att kommissionen, för att eliminera stödelementet, borde ha inskränkt sig till att kräva en ändring av villkoren för beviljande av lånen, är det tillräckligt att anföra att det

ifrågasatta beslutet (s. 48) innehåller en uttrycklig angivelse om att "stödelementet i lånen [inte] utgörs av speciellt fördelaktiga lånevillkor utan av lånebeloppet i sig". I den mån ett uppenbart fel i kommissionens definition av det stödelement som ingår i lånen således inte har visats i övrigt, förefaller kravet på återbetalning av hela beloppet inte strida mot proportionalitetsprincipen.

68 Det förefaller inte heller som om kommissionen hade begått något uppenbart bedömningsfel vid sin prövning av företaget Neue Maxhüttes olika delägares respektive beteende.

69 I detta avseende har sökanden förklarat att Bayerns intressen inte var jämförbara med privata investerares intressen och att dessas inställning således saknar betydelse för avgörandet av om en privat investerare i samma situation som Bayern skulle ha beviljat det tvistiga lånet. Det framgår emellertid av det ifrågasatta beslutet att de särskilda omständigheterna för var och en av delägarna har beaktats vid bedömningen av deras respektive beteende.

70 Vad gäller det förhållandet att den planerade privatiseringen av Neue Maxhütte skall beaktas vid rubriceringen av de tvistiga lånen är det tillräckligt att inom ramen för förevarande förfarande konstatera att det framgår av sökandens argument att den inte har grundat sina beslut att bevilja de tvistiga lånen på någon noggrann uppskattning av kostnaderna för en eventuell konkurs. Den har inte heller gjort någon uppskattning inom ramen för talan om ogiltigförklaring. Inom ramen

för en inledande analys är således inte de allmänna överväganden som framförts särskilt angående bevarandet av Bayerns anseende eller omorganiseringen av företagets verksamhet tillräckliga för att visa ett uppenbart fel från kommissionens sida.

71 Den sista grunden stöder sig på ett påstått åsidosättande av samarbetsprincipen, som går ut på att kommissionen borde ha inväntat utgången av de olika talan om ogiltigförklaring som väckts mot beslut NMH I innan den yrkade återbetalning av de tvistiga lånen.

72 I detta hänseende skall det inledningsvis påpekas att interimistiska åtgärder inte yrkats inom ramen för de olika talan som väckts mot beslut NMH I.

73 Dessutom förefaller det vid en första anblick framgå att kommissionen — i och med att den har yrkat återbetalning av ett stöd som bedömts vara oförenligt med den gemensamma marknaden — har handlat i enlighet med sina skyldigheter såsom de framgår av EKSG-fördraget och de rättsakter som antagits för att genomföra det.

74 Av en inledande prövning av kommissionens ställningstagande framgår således inte att den skulle ha åsidosatt samarbetsprincipen genom att fatta det tvistiga beslutet, medan sökanden däremot har gjort sig skyldig till ett sådant åsidosättande genom att inte på förhand underrätta kommissionen om de tvistiga lånen.

75 Utan inverkan på den prövning som skall göras i samband med huvudtalan blir slutsatsen den att en inledande prövning av det ifrågasatta beslutet inte gör det möjligt att anse att kommissionen på ett uppenbart sätt skulle ha åsidosatt de bestämmelser som är tillämpliga i det föreliggande fallet eller begått något uppenbart fel vid bedömningen av situationen.

76 Av det föregående följer att de faktiska och rättsliga grunder som anförts inte förefaller tillräckliga för ett uppskov med kommissionens beslut avseende återbetalning av de lån som beviljats Neue Maxhütte av Bayern.

77 Den skada som sökanden åberopat kan inte ändra denna slutsats.

78 Med beaktande av parternas talrika motstridiga argument och med beaktande av det berörda företagets synnerligen osäkra situation kan det visserligen inte uteslutas att en omedelbar verkställighet av beslutet, där det föreskrivs att det berörda företaget skall återbetala de tvistiga lånen, skulle kunna leda till en konkurs eller upplösning av företaget och medföra sociala följder som skulle kunna vålla stor skada för sökanden, även om det förefaller svårt att på förhand uppskatta såväl hur sannolik som hur allvarlig skadan skulle bli.

79 De omständigheter som framförts i det föreliggande fallet för att visa att allvarlig skada uppkommer vid återbetalning av de tvistiga lånen visar emellertid samtidigt på dessa låns betydelse för att företaget skall kunna överleva och försvagar därigenom de faktiska och rättsliga grunder som framförts av sökanden för att motbevisa rubriceringen av lånen som stöd.

80 Under dessa omständigheter kan det begärda uppskovet inte beviljas för att undvika en skada som — även om den antas vara säker — förefaller som en oundviklig följd av den strikta tillämpningen av systemet för stöd till stålindustrisektorn, vilket speciellt har till syfte att hindra särskilt skadliga konsekvenser för konkurrensen — och således för effektiva företags överlevnad — som skulle följa av att företag som inte skulle kunna finnas kvar under normala marknadsvillkor hålls kvar på ett konstlat sätt.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

följande beslut:

1) Begäran om interimistiska åtgärder ogillas.

2) Beslut om rättegångskostnaderna meddelas i samband med att dom avkunnas.

Luxemburg den 3 maj 1996

R. Grass

Justitiesekreterare

G. C. Rodríguez Iglesias

Ordförande